

Gegroepeerde afkalvingen, twee afkalfperioden en een eerste afkalving op dertig maanden kunnen het inkomen verbeteren

Aanfokstrategie als hefboom naar meer en beter

Experts uit de vleesveeketen hebben de koppen bij elkaar gestoken om de Franse vleesproductie op korte en middellange termijn te optimaliseren. Gegroepeerde afkalvingen, twee afkalfperioden en een eerste afkalving op 30 maanden in plaats van op 36 maanden zijn de mogelijkheden om beter op de markt afgestemd te zijn én om het bedrijfsinkomen te verbeteren.

tekst **Guy Nantier**

Het bedrijfsinkomen op de Franse vleesveebedrijven staat onder druk. Farmaceut MSD Santé Animal bracht daarom Franse experts uit de vleesveeketen bijeen in werkgroepen om uit te zoeken hoe dit bedrijfsinkomen op korte en middellange termijn geoptimaliseerd kan worden door een aanpassing van de strategie in de aanfok. Loïc Oliviero, verantwoordelijke MSD divisie vleesvee: 'De aanfokstrategie als hefboom om het inkomen te verbeteren is onderbelicht in de vleesveehouderij.'

Het Franse aanbod loopt niet synchroon met de vraag op de afzetmarkten

Nochtans is dit bedrijfsinkomen, zonder subsidies, de resultante van de vermenigvuldiging van marktprijs met productieaantallen. De aanfokstrategie beïnvloedt zowel de marktprijs als de productieaantallen en als slotsom dus ook het bedrijfsinkomen.’

De eerste conclusies kwamen van de woordvoerders van de werkgroepen op het symposium ‘Repro 2020’ tijdens de landbouwbeurs Sommet de l’Elevage te Clermont-Ferrand.

Gegroepede kalvingen

Een meta-analyse van de technisch-economische boekhouding van 3623 Franse charolaisbedrijven over het jaar 2013 bracht aan het licht dat de vijftiengestig best presterende bedrijven op het vlak van bedrijfsinkomen zes kalveren per jaar meer produceren met vier zoogmoeders minder. Deze bedrijven zetten een kortere tussenkalftijd neer, ruimen sneller onproductieve moeders op via dracht diagnose (al vanaf 28 dagen na inseminatie/dekking) en hebben een lagere kalversterfte.

Uit de analyse kwam naar voren dat de correlatie tussen een beter technisch resultaat en gegroepede afkalvingen significant is. Op de bedrijven die tachtig procent van de afkalvingen groeperen binnen een onafgebroken periode van negentig dagen, was de tussenkalftijd zeventien dagen korter. Het sterftecijfer was 3,5 procent lager en bedroeg gemiddeld minder dan 3 procent. En de dagelijkse groei was 129 gram hoger. ‘Een bedrijf met 65 charolaismoederdieren genereerde aldus op jaarbasis 6370 euro meer inkomen en één derde werkuren minder dan een bedrijf dat het jaar rond afkalvingen heeft’, vatte Christophe Lecomte, adjunct-directeur van France Conseil Elevage, samen. Lecomte sprak namens de werkgroep koppelmanagement. ‘De winst in tussenkalftijd bedroeg 1020 euro, het lager sterftecijfer was goed voor een plus van 2250 euro en de hogere dagelijkse groei resulteerde in een winst van 3100 euro.’

Er is voor veel Franse bedrijven duidelijk nog progressie mogelijk, gaf Lecomte als afsluiter mee. ‘Op 42 procent van de vleesveebedrijven worden de afkalvin-

gen niet gegroeped en worden er dus het jaar rond kalveren geboren.’

De werkgroep ‘verwaarding productie’ zette op basis van een analyse van de vleesprijzen in de verf dat de markten een seizoensinvloed kennen vanwege een onevenwicht in het aanbod. Zo bleek bijvoorbeeld in de periode 2011-2014 dat voor broutards de gemiddelde prijs per kilogram het laagst is in de maanden september, oktober en november en het hoogst in de maanden mei, juni en juli. Het verschil bedroeg niet minder dan 20 eurocent per kilogram. François Chaintron, directeur van de afzetcoöperatie Sicarev: ‘Dit is maar één voorbeeld dat aangeeft dat het aanbod niet gelijkloopt met de afzet, of dit nu de binnenlandse markt dan wel de exportmarkt betreft.’ Een constanter aanbod het jaar rond is wenselijk, aldus Chaintron. ‘Veehouderijtechnisch is dit, met behoud van één kalf per jaar, het best te realiseren via een aanfokstrategie met twee afkalfperiodes van elk maximaal negentig dagen lang.’

Afkalven op dertig maanden

Zoals aangegeven, kent 42 procent van de Franse vleesveebedrijven het hele jaar door afkalvingen. Gegroepede herfstkalvingen past 25 procent van de bedrijven toe. Op 21 procent van de bedrijven vinden de afkalvingen in de winter plaats en op 10 procent van de bedrijven in de lente.

‘Slechts twee procent van de bedrijven past een dubbele afkalfperiode toe’, gaf Jean-Paul Coutard aan. Coutard is directeur van het proefstation Thorigné d’Anjou en sprak eveneens namens de werkgroep koppelmanagement. ‘Naast het voordeel dat je gelijk loopt met de markt vraag biedt het werken met twee afkalfperiodes tal van andere voordelen’, vertelde Coutard. ‘Werken met twee afkalfperiodes zorgt ervoor dat de veehouder onder andere met meer homogene groepen kan werken voor voeding, inseminatie of natuurlijke dekking. De reductie van de ziektedruk in het koppel is een ander voordeel.’

Hij gaf tevens aan dat in voorkomend gevallen een eerste afkalving op dertig maanden kan worden nagestreefd. ‘Dat

levert een bijkomend voordeel op van 148 euro per vaars.’

Afkalven op dertig maanden heeft geen noemenswaardige impact op de prestaties van de dieren, aldus Coutard. ‘Het werd met succes getest op de proefboerderijen van Thorigné Anjou met limousinvee en op de proefboerderij Etablières met charolaisvee. We noteerden slechts een zeer lichte verhoging van het aantal moeilijke geboorten.’

Dieren laten afkalven op 24 maanden is een andere optie. Maar dat vergt volgens Coutard een veel grotere technische bagage van de veehouder, onder andere op het vlak van voeding en de selectie van de vader- en de moederdieren met betrekking tot het geboortegemak. ‘Dieren op 30 maanden in plaats van op 36 maanden laten afkalven ligt binnen handbereik van iedere veehouder’, geeft hij aan. ‘De puberteit bijvoorbeeld is een vast gegeven. In het charolaisras treedt de puberteit op als het gewicht 55 procent bedraagt van het volwassen gewicht en in het limousinras als dat 60 procent is. Daarentegen moet de veehouder wel andere gewichtsreferenties hanteren.’ (Zie ook tabel 1.)

Ook in blonde d’Aquitaineras

Afkalven op dertig maanden is ook mogelijk in het blonde d’Aquitaineras. ‘De zoötechnische cijfers per ras geven aan dat het verschil binnen een ras vele malen groter is dan tussen de rassen’, vertelde Lionel Giraudeau, directeur blonde d’Aquitainestamboek en lid van de werkgroep koppelmanagement. ‘Binnen het blonde d’Aquitaineras bedraagt de leeftijd bij eerste afkalving 32,1 maanden op de 15 procent technisch best presterende bedrijven. Op de 15 procent technisch minst goede bedrijven is dat 38,1 maanden of een verschil van zes maanden. De tussenkalftijd bedraagt op deze twee groepen bedrijven respectievelijk 376 dagen en 444 dagen.’

Ondanks een van nature iets langere draagtijd, is er ook in het blonde d’Aquitaineras ruimte om de aanfokstrategie bij te sturen. ‘Maar de bedrijfsomstandigheden mogen niet uit het oog verloren worden. De zoötechnisch best presterende bedrijven situeren zich veelal in het westen van het land, waar vleesvee wordt gehouden op gespecialiseerde bedrijven. De zoötechnisch minst presterende bedrijven bevinden zich in de wieg van het ras, in het zuidwesten, waar vleesvee op gemengde bedrijven wordt gehouden. En dat kan een wereld van verschil maken. |

Tabel 1 – Gewichtsreferenties volgens leeftijd eerste afkalving (procent van volwassen gewicht)

gewicht	leeftijd bij eerste kalving		
	24 maanden	30 maanden	36 maanden
op 210 dagen (% van volwassen gewicht)	40	35	35
bij inseminatie/dekking (% van volwassen gewicht)	>60	70	75
na afkalving (% van volwassen gewicht)	80	85	90